

Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, 2 priedas
(Aktuali redakcija nuo 2019 m. gegužės 16 d.)

„Nedidelės apimties investicijų“ (angl. „small scale infrastructure“) samprata

VADOVAUJANTIS:

Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. gruodžio 17 d. reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (pakeisto 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2018/1046¹; pakeitimas įsigaliojo 2018 m. rugpjūčio 2 d.), (toliau vadinama – ERPF reglamentas) **3 straipsnio 1 dalies (e) punkto nuostatomis:**

„1. ERPF lėšomis remiama toliau nurodyta veikla, kad būtų prisidėta prie 5 straipsnyje išdėstytų investicinių prioritetų:

<...>

e) investicijos į vidaus potencialo plėtojimą naudojant kapitalo investicijas į įrangą ir infrastruktūros objektus, įskaitant kultūros ir tvaraus turizmo infrastruktūros objektus, paslaugas įmonėms, paramą mokslinių tyrimų ir inovacijų įstaigoms ir investicijas į technologijas ir taikomuosius mokslinius tyrimus įmonėse.

<...>

Investicijos į kultūros ir tvaraus turizmo infrastruktūros objektus, nurodytos šios dalies pirmos pastraipos e punkte, laikomos nedidelėmis ir tinkamomis finansuoti, jeigu ERPF indėlis, skirtas operacijai, neviršija 10 000 000 EUR. Ta viršutinė riba padidinama iki 20 000 000 EUR tuo atveju, kai infrastruktūros objektas laikomas kultūros paveldu, kaip apibrėžta 1972 m. UNESCO Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos 1 straipsnyje.“

2014-2020 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, (toliau – Veiksmų programa) nuostatomis:

„Investuojant į kultūros ir tvaraus turizmo infrastruktūros objektus vidaus potencialo plėtojimui, bus vadovaujamosi ERPF reglamento 3 straipsnio nuostatomis, ypatingai atkreipiant dėmesį į 1 dalies e punkto nuostatas.“

ATSIŽVELGIANT Į:

- **Europos Komisijos Informaciniame pranešime EGESIF nariams (angl. *Group of experts in Structural and Investment Funds*) dėl Europos Komisijos pozicijos, susijusios su**

---

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012

nedidelės apimties infrastruktūros (angl. „small scale infrastructure“) finansavimu, (toliau – Informacinis pranešimas) pateiktą paaiškinimą;

- **Europos Komisijos 2014 m. kovo 10 d. gairių dėl investicijų į kultūros ir sporto sritis (antras leidimas)**, (toliau Gairės Nr. 1) nuostatas;
- **Europos Komisijos 2014 m. kovo 19 d. gairių dėl investicijų į turizmo sritį (antras leidimas)**, (toliau – Gairės Nr. 2) nuostatas.

Investuojant į kultūros ir tvaraus turizmo sritis, turi būti vadovaujama toliau pateiktu „nedidelės apimties investicijų“ apibrėžimu:

Įgyvendinant ERPF reglamento 3 straipsnio 1 dalies (e) punkto nuostatas bei siekiant prisidėti prie ERPF reglamento 5 straipsnyje išdėstytų investicinių prioritetų, vadovaujantis Veiksmų programos, taip pat atsižvelgiant į Informacinio pranešimo bei Gairių Nr. 1 ir Nr. 2 nuostatas **ERPF lėšos gali būti skiriamos iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamam projektui arba veiksmui** (toliau – projektas) **ar jo daliai, kurie apima investicijas į kultūros arba tvaraus turizmo infrastruktūros objektus, finansuoti, jei projektas ar jo dalis atitinka šias sąlygas:**

1. bendra projektui ar jo daliai planuojamų iš ERPF lėšų skirti investicijų vertė neviršija 10 milijonų eurų ribos arba investicijų į kultūros paveldo objektų, nurodomų 1972 m. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo Konvencijos 1 straipsnyje, įtrauktų į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, atveju – 20 milijonų eurų ribos.
2. projektas ar jo dalis pagal savo tikslus prisideda prie bent vieno iš ERPF reglamento 5 straipsnyje išvardintų investicinių prioritetų įgyvendinimo.
Projektas ar jo dalis laikoma atitinkančia šią sąlygą, jei projektas ar jo dalis atitinka Veiksmų programos konkretaus prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano nuostatas.
3. projektas ar jo dalis gali funkcionuoti nepriklausomai arba yra vertinami, kaip nedaloma visuma projektui ar jo daliai nustatytam tikslui pasiekti.
Atitinkančioms šią sąlygą projekto daliai / dalims, kuomet investicijos į kultūros ar tvaraus turizmo infrastruktūros objektus:
  - **yra pagrindinis** projekto dalių tikslas, apribojimas verte gali būti taikomas kiekvienai projekto daliai atskirai, tuo atveju, jei kiekvienai iš projekto dalių parengtame investiciniame projekte (ar investiciniame projekte su keliomis investicinėmis kryptimis (tikslais)), yra tinkamai pagrindžiamas šių dalių atskyrimas ir savarankiškumas tikslų atžvilgiu.
Tuo atveju jei nėra įmanoma pagrįsti projekto dalių savarankiškumo tikslų atžvilgiu – projekto dalių atskyrimas nėra įmanomas ir apribojimai verte yra taikomi tokioms projekto dalims bendrai.
  - **nėra pagrindinis** projekto dalies tikslas, o sąlygos investicijoms yra susiję su kitais nei išimtinai kultūros ar tvaraus turizmo sritims keliamais reikalavimais ir sąlygomis, (pvz., energetinio efektyvumo priemonių įgyvendinimas), apribojimai verte nėra taikomi.
4. atsižvelgiant į Veiksmų programoje nustatytus tikslus, investicijos visų pirma, tačiau neapsiribojant, turėtų būti orientuotos į regiono vidaus potencialo plėtojimą.

SVARBU:

- Vienas projektas gali turėti daugiau nei vieną „nedidelės apimties investicijoms“ nustatytas sąlygas atitinkančių projektų dalių.
- Skirtingi projekto finansavimo šaltiniai negali būti vertinami, kaip pagrindas projektą skaidyti į atskiras dalis.
- Atitiktis „nedidelės apimties investicijoms“ taikomoms sąlygoms turi būti užtikrinama visą projekto įgyvendinimo laikotarpį.

Pavyzdys susijęs su investicijomis į kultūros infrastruktūrą

Viešosios bibliotekos pastatų rekonstravimas

(Bendras lėšų poreikis kompleksinėms investicijoms – 18 mln. Eur)

Fin. šaltiniai (EUR)	Investicijų objektas, tikslas / kokios išlaidos finansuojamos	<u>Pagrindimas</u> dėl projekto dalių atskyrimo ir atitiktis „small scale“ sąlygoms
1. ERPF lėšos – 7 mln. eurų (taikomos „nedidelės apimties investicijoms“ nustatytos sąlygos)	<p>Objektas - Bibliotekos infrastruktūros kokybinė plėtra, skirta kultūros paslaugų kokybės, įvairovės ir prieinamumo didinimui.</p> <p>Finansuojamos išlaidos – 2,5 tūkst. kv. m. patalpų įrengimas ir pritaikymas 5 specializuotų skaityklų, kultūrinės edukacijos veikloms; informacinės sklaidos, audiovizualinių technologijų, edukacinės įrangos ir kt. specializuotos įrangos, būtinos naujoms informacinėms kultūros paslaugoms, įdiegimas.</p> <p>Tikslas – sukurti sąlygas 127 tūkst. papildomų ir kokybiškai naujų paslaugų valandų per metus bibliotekos lankytojams (skaitytojams).</p>	<p>1. Projektui ar jo daliai planuojamos skirti (ERPF lėšos neviršija 10 milijonų eurų ribos arba investicijų į kultūros paveldo objektų, nurodomų 1972 m. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo Konvencijos 1 straipsnyje, įtrauktų į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, atveju – 20 milijonų eurų ribos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad biblioteka nėra į UNESCO sąrašą įtrauktame objekte – Vilniaus senamiestyje, projektas (projekto dalis) negali viršyti 10 mln. eurų ribos. Šiuo atveju projekto daliai numatoma skirti 7 mln. eurų sumą.</p> <p>2. Projektas ar jo dalis pagal savo tikslus prisideda prie ERPF reglamento 5 straipsnyje išvardintų investicinių prioritetų įgyvendinimo.</p> <p><i>Projekto dalis atitinka Veiksmų programos konkretaus prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano susijusias nuostatas.</i></p> <p><i>Lygiagrečiai projekto dalis prisideda prie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 prioriteto „aplinkos išsaugojimas bei apsauga ir išteklių veiksmingumo skatinimas“: c) išsaugojant, apsaugojant, propaguojant ir plėtojant gamtinį ir kultūrinį paveldą – biblioteka veikia valstybės saugomame kultūros paveldo objekte, todėl įgyvendinus projektą bus ne tik išsaugotas kultūros paveldo objektas, bet ir atvertas visuomenei, pilnai prieinamas

		<p>lankytojams, tokiu būdu propaguojant, užtikrinant informacijos sklaidą ir fizinį šio paveldo objekto prieinamumą lankytojams, efektyviai išnaudojant ir pritaikant šį resursą visuomenės poreikiams.</p> <p>- 8 prioriteto „tvaraus ir kokybiško užimtumo ir darbo jėgos judumo skatinimas“:</p> <p>b) remiant užimtumui palankų ekonomikos augimą ir kuriant vidinį potencialą, kaip teritorinės strategijos konkrečioms vietovėms dalį, įskaitant nuosmukį patiriančių pramoninių regionų pertvarkymą ir specifinių gamtos ir kultūros išteklių prieinamumo bei jų plėtojimo gerinimą;</p> <p>c) remiant vietos plėtros iniciatyvas ir pagalbą struktūroms, kuriomis užtikrinamos vietos bendruomenės paslaugos siekiant kurti darbo vietas - nors biblioteka veikiama centre, tačiau dėl nepakankamos infrastruktūros nėra teikiamos vietos bendruomenei (jaunimui, senjorams, neįgaliesiems) bei miesto svečiams aktualios informacinės paslaugos – investavus į infrastruktūros kokybinę plėtrą, bus efektyviau išnaudojama esama infrastruktūra, biblioteka taps informacinių paslaugų traukos centru bendruomenei, miesto svečiams, bendruomenei bus sukurta palanki aplinka socialinei ir ekonominei veiklai (interneto priega, susitikimų erdvė ir pan.), o išaugę bibliotekos lankytojų srautai skatins aplinkinių verslų plėtrą ir darbo vietų kūrimą (maitinimo ir kt. paslaugų);</p> <p>- 9 prioriteto „socialinės įtraukties skatinimas, kova su skurdu bei bet kokia diskriminacija“:</p> <p>a) investuojant į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, mažinant nelygybę sveikatos atžvilgiu, skatinant socialinę įtrauktį suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir rekreacinių paslaugų ir pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų – įgyvendinus projektą ženkliai pagerės informacinių ir su jomis susijusių paslaugų (edukacinių, darbo paieškos, socialinės įtraukties ir pan.) prieinamumas vietos bendruomenei (127 tūkst. papildomų lankytojų per metus, iš jų apie 70 proc. – vietos gyventojai).</p> <p>3. Projektas ar jo dalis gali funkcionuoti nepriklausomai arba yra vertinami, kaip</p>
--	--	---

		<p>nedaloma visuma projektui ar jo daliai nustatytam tikslui pasiekti.</p> <p>Atitinkančioms šią sąlygą projekto daliai / dalims, kuomet investicijos į kultūros arba tvaraus turizmo infrastruktūros objektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>yra pagrindinis</u> projekto dalių tikslas, apribojimas ERPF lėšų verte gali būti taikomas kiekvienai projekto daliai atskirai, tuo atveju, jei kiekvienai iš projekto dalių parengtame investiciniame projekte (ar investiciniame projekte su keliomis investicinėmis kryptimis (tikslais)), yra tinkamai pagrindžiamas šių dalių atskyrimas ir savarankiškumas tikslų atžvilgiu. Tuo atveju jei nėra įmanoma pagrįsti projekto dalių savarankiškumo tikslų atžvilgiu – projekto dalių atskyrimas nėra įmanomas ir apribojimai ERPF lėšų verte yra taikomi tokioms projekto dalims bendrai. - <u>nėra pagrindinis</u> projekto dalies tikslas, o sąlygos investicijoms yra susiję su kitais nei išimtinai kultūros arba tvaraus turizmo sritims keliamais reikalavimais ir sąlygomis, (pvz., energetinio efektyvumo priemonių įgyvendinimas), apribojimai ERPF lėšų verte nėra taikomi. <p><i>Projekto dalies objektas yra bibliotekos infrastruktūros kokybinė plėtra, skirta kultūros paslaugų kokybės, įvairovės ir prieinamumo didinimui</i></p> <p><i>Projekto tikslas – sukurti sąlygas 127 tūkst. papildomų bibliotekos lankytojų (skaitytojų) valandų per metus, t.y. pagrindinis šios dalies tikslas yra investuojant prisidėti prie kultūros sričiai keliamų tikslų.</i></p> <p><i>Projekto dalimi yra siekiama išimtinai užtikrinti papildomų kokybiškų paslaugų teikimą, padidinti esamų lankytojų lankymosi valandų kiekį ir pritraukti naujus lankytojus.</i></p> <p><i>Numatomos įrengti skaityklos ir įdiegti įranga iš esmės gali funkcionuoti nepriklausomai nuo kitų bibliotekos patalpų, kuriose jau yra atlikti remonto darbai valstybės biudžeto lėšomis.</i></p>
--	--	---

		<p>4. Atsižvelgiant į Veiksmų programoje nustatytus tikslus, investicijos visų pirma, tačiau neapsiribojant, turėtų būti orientuotos į konkretaus regiono vidaus potencialo plėtojimą.</p> <p><i>Nors biblioteka veikia Vilniaus centre, tačiau dėl nepakankamos infrastruktūros nėra teikiamos vietos bendruomenei (jaunimui, senjorams, neįgaliesiems) bei miesto svečiams aktualios informacinės paslaugos – investavus į infrastruktūros kokybinę plėtrą, bus efektyviau išnaudojama esama infrastruktūra, biblioteka taps informacinių paslaugų traukos centru bendruomenei, miesto svečiams, o išaugę bibliotekos lankytojų srautai skatins aplinkinių verslų plėtrą ir darbo vietų kūrimą (maitinimo ir kt. paslaugų).</i></p>
<p>2. ERPF lėšos – 6 mln. eurų</p>	<p>Objektas – Energinio efektyvumo priemonių objekte įgyvendinimas.</p> <p>Finansuojamos išlaidos – perdangų ir sienų šiltinimas, šilumos mazgo modernizavimas, langų keitimas, apšvietimo sistemos atnaujinimas, keičiant į energiją taupančius elementus, kt.</p> <p>Tikslas – sumažinti energijos suvartojimą objekte ne mažiau kaip 30 proc.</p>	<p><i>Projektu siekiama sumažinti energijos suvartojimą objekte investuojant išskirtinai tik į energijos sąnaudas taupančias priemones. t.y. pagrindinis šios projekto dalies tikslas nėra prisidėti prie kultūros sričiai keliamų tikslų, o sąlygos investicijoms yra susiję su kitais nei išimtinai kultūros keliamais reikalavimais ir sąlygomis (energetinio efektyvumo priemonių įgyvendinimu). Atsižvelgiant į tai apribojimai verte projekto daliai nėra taikomi.</i></p> <p><i>Taip pat projektui nekeliami infrastruktūros plėtros ir kokybinių paslaugos pokyčių, didesnio prieinamumo, indėlio į regiono vidaus potencialo plėtrą ir pan. tikslai.</i></p>
<p>3. ERPF lėšos – 5 mln. eurų (taikomos „nedidelės apimties investicijoms“ nustatytos sąlygos)</p>	<p>Objektas - Lankytojų centro – mediatekos įrengimas.</p> <p>Finansuojamos išlaidos – Lankytojų centro–mediatekos įrengimas (bendrastatybiniai rangos darbai, lankytojų centro baldų, informacinės mediatekos įrangos įsigijimas).</p> <p>Tikslas – sukurti sąlygas 200 tūkst. papildomų lankytojų</p>	<p>1. <i>Projektui (projekto daliai) skiriamos ERPF lėšos negali viršyti 10 mln. eurų ribos. Šiuo atveju projekto daliai numatoma skirti 5 mln. eurų sumą.</i></p> <p>2. <i>Projekto dalis atitinka Veiksmų programos konkretaus prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano susijusias nuostatas.</i></p> <p><i>Taip pat be to, kad projektas prisideda prie ERPF reglamento 5 str. išvardintų investicinių prioritetų įgyvendinimo, projektu siekiama užtikrinti lankytojų patekimą į lankytojų centrą-mediateką, nepriklausomai nuo bibliotekos</i></p>

	<p><u>valandų per metus ir užtikrinti lankytojų patekimą į lankytojų centrą-mediateką, nepriklausomai nuo bibliotekos darbo laiko.</u></p>	<p><i>darbo laiko, tokiu būdu efektyviau išnaudojant viešąją infrastruktūrą, skatinant regiono vidaus potencialą.</i></p> <p>3. Projekto dalies objektas – Lankytojų centro – mediatekos įrengimas. <i>Projekto dalies tikslas – sukurti tokią lankytojų centro-mediatekos infrastruktūrą, kuri galėtų funkcionuoti visiškai nepriklausomai nuo bibliotekos darbo grafiko. t.y. pagrindinis šios dalies tikslas yra investuojant prisidėti prie kultūros sričiai keliamų tikslų.</i></p> <p>4. Nors biblioteka veikia miesto centre, tačiau dėl nepakankamos infrastruktūros nėra teikiamos vietos bendruomenei (jaunimui, senjorams, neįgaliesiems) bei miesto svečiams aktualios kultūros paslaugos – investavus į infrastruktūros kokybinę plėtrą, bus efektyviau išnaudojama esama infrastruktūra, biblioteka taps kultūros paslaugų traukos centru bendruomenei, miesto svečiams, o išaugę lankytojų srautai skatins aplinkinių verslų plėtrą ir darbo vietų kūrimą (maitinimo ir kt. paslaugų).</p>
--	--	--